

De vaste commissie voor Financiën heeft op 15 november 2022 enkele vragen en opmerkingen aan de Staatssecretaris van Financiën voorgelegd over het op 8 november 2018 toegezonden Rapport «Btw op grensoverschrijdende digitale diensten; Handhaving door de Belastingdienst» van de President van de Algemene Rekenkamer (ARK) (Kamerstuk 31 066, nr. 442).

De voorzitter van de commissie,
Tielen

De adjunct-griffier van de commissie,
Kling

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het rapport van de Algemene Rekenkamer. Deze leden constateren dat dit rapport uit 2018 komt en dan in de tussentijd al veel gewijzigd is, wat dus van invloed kan zijn op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.

De leden van de VVD-fractie hebben nog een aantal (feitelijke) vragen:

1. Hoeveel (buitenlandse) bedrijven hebben voor Nederland gekozen als loket-land?
2. Hoe verhoudt dit zich tot loketrollen van andere EU-landen?
3. Wat zijn de (economische) voordelen voor landen om als loket-land te dienen?
4. Hoe is inmiddels uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer?

Verder vragen de leden van de VVD-fractie of de Staatssecretaris kan toelichten wat ten aanzien van het One-Stop Shop-systeem (OSS) de huidige stand van zaken is met betrekking tot het verbeterproces.

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie of de Staatssecretaris beeld heeft op eventuele inkomstenderving vanwege de tekortkomingen in het (M)OSS-systeem voor de periode 2015–2022 voor Nederland.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de Algemene Rekenkamer. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris toe te lichten hoe het verbeterproces van het OSS-systeem zich verhoudt tot de eerdere tekortkomingen van het MOSS-systeem (Mini One Stop Shop-systeem). De Staatssecretaris heeft gekozen voor een tijdelijk noodspoor in afwachting van een meer structurele vormgeving van het OSS-systeem. Waarin verschilt dit noodspoor van de structurele aanpak en kan de Staatssecretaris uiteenzetten welke problemen in het IV-portfolio (Informatievoorziening) deze noodgreep nodig maakte?

De leden van de D66-fractie zijn zich bewust van de leeftijd van het rapport van de Algemene Rekenkamer. Tot op welke hoogte zijn de geconstateerde tekortkomingen in het rapport in 2018 al verholpen, voor Nederland als land van registratie en land van gebruik? Welke inkomstenderving heeft geresulteerd uit de tekortkoming van het (M)OSS-systeem in de periode 2015–2022 voor de Rijks- en Uniebegroting? Indien dit niet bekend is, waarom niet?

Kan de Staatssecretaris toelichten welke maatregelen zijn genomen om de door de Europese Rekenkamer geconstateerde tekortkomingen in Nederland bij het proces om btw-grondslagen te verifiëren te adresseren? Op welke omvang wordt de afwijking geschat, in euro's, in transacties en in aandeel van de totale transacties die in de scope van grensoverschrijdende e-commerce vallen?

De leden van de D66-fractie vragen of de Staatssecretaris soortgelijke implementatieproblemen in andere EU-lidstaten ziet. Deze leden merken op dat het lijkt dat het Europese onderhandelingsresultaat in de praktijk niet binnen de gestelde termijnen op een optimale manier uitvoerbaar bleek. Op welke manier is het belang van de uitvoering geborgd binnen

het Europese onderhandelingscircuit? In dat licht, welke lessen heeft de Staatssecretaris uit deze casus getrokken en (hoe) is het proces beter ingericht om herhaling te voorkomen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van het rapport Btw op grensoverschrijdende digitale diensten.

De leden van de PVV-fractie hebben enkele vragen en/of opmerkingen.

In reactie op het rapport heeft de Staatssecretaris in 2018 aangegeven dat de Nederlandse Belastingdienst (in de drie daarvoor voorafgaande jaren) bijna 1 miljard euro heeft ontvangen en overgemaakt aan andere EU-lidstaten na inhouding van de wettelijke retentie.¹ En dat Nederland als lidstaat 0,3 miljard euro heeft ontvangen vanuit andere EU-lidstaten. Kan de Staatssecretaris deze cijfers voor de leden van de PVV-fractie actualiseren en nader toelichten?

Kan de Staatssecretaris aan de leden van de PVV-fractie toelichten waarom het niet gelukt is om de beoogde uitbreiding van (Mini-One-Stop-Shop-systeem) MOSS naar de one-stop-shop (OSS) in 2021 tijdig, betrouwbaar en correct door een geautomatiseerd transactiesysteem op te leveren?

Kan de Staatssecretaris aan de leden van de PVV-fractie aangeven op welke punten het «tijdelijke noodspoor» afwijkt van de meer structurele vormgeving van het OSS-systeem, wat het oorspronkelijke beoogde budget was, wat de budgetoverschrijding tot op heden is en in hoeverre het «tijdelijke noodspoor» nog immer tijdelijk is?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het onderzoek van de Algemene Rekenkamer (ARK) naar de btw heffing op grensoverschrijdende diensten in Nederland. In de afgelopen jaren hebben deze leden de implementatie van het één-loketsysteem voor e-commerce (de OSS) nauwlettend gevolgd, aangezien Nederland dit vanwege ICT knelpunten de eerste periode handmatig heeft uitgevoerd om aan de implementatiedeadline vanuit de EU te kunnen voldoen. In het BIT-advies (Bureau ICT-toetsing) werd geconstateerd dat het op zich liep, maar dat er wel ruimte was voor verbetering. Kan de Staatssecretaris eerst aangeven hoe het nu staat met de uitvoering van de OSS voor de btw, of de douane en Belastingdienst daarmee nu meer op orde zijn en waar op dit moment knelpunten zitten? Kan de Staatssecretaris ook aangeven hoe het BIT-advies wordt meegenomen?

De leden van de CDA-fractie lezen in het ARK rapport van 2018 over de achterstanden in matching van aangiften en betalingen via MOSS en dat de Belastingdienst daarvoor het risico loopt laat te signaleren dat ondernemingen hun btw-aangiften niet (volledig) hebben betaald, en ook dat de Belastingdienst door de achterstanden nog niet is toegekomen aan gestructureerde handhaving. Deze leden zouden graag van de Staatssecretaris horen hoe hij tegen deze conclusies aankijkt in het licht van het OSS, hoe het daarin staat met matching en handhaving en wat volgens hem de risico's zijn op derving van btw-inkomsten. Heeft de Staatssecretaris inzicht in (de mate van) derving van btw-inkomsten over de afgelopen paar jaar, en of/in hoeverre dit wordt beïnvloed door systemen

¹ Btw op grensoverschrijdende digitale diensten, Pagina 43.

die nog niet op orde zijn? Deze leden hopen dat dit snel onder controle is, aangezien het om significante belastinginkomsten gaat.

De leden van de CDA-fractie lezen ook kritische conclusies bij de MOSS als ICT-project en informatiesysteem van de Belastingdienst. Uitval moet handmatig worden behandeld, het systeem levert geen managementinformatie op en is ontoereikend voor financiële verantwoording, er zijn geen voorzieningen voor risicoanalyse, geen goede aansluiting op de IT-architectuur van de Belastingdienst en budgetoverschrijdingen. Dit zijn wat deze leden betreft serieuze tekortkomingen, en zij vragen zich af of ook sprake is van deze tekortkomingen in het OSS systeem. Zo ja, heeft de Staatssecretaris een plan van aanpak om dit op orde te krijgen, is dat mogelijk in de beperkte ICT-capaciteit van de Belastingdienst en op welke termijn?

De leden van de CDA-fractie zijn benieuwd in hoeverre de aanbeveling om de samenwerking tussen lidstaten te verbeteren en hiervoor protocollen op te zetten in het kader van de MOSS ook wordt opgevolgd voor OSS. Zij vrezen dat anders grote gaten kunnen vallen in btw-inkomsten en hierdoor veel ruimte ontstaat voor misbruik. Kan de Staatssecretaris hierop reflecteren? Europa heeft immers een groot btw-gat en graag zien deze leden welke inspanningen worden geleverd dit op te lossen, omdat zij denken dat juist de Europese integratie op e-commerce hierbij kan helpen mits die goed afgestemd en ingevoerd is.